

Leder

Kristin Norseth

I 1902 ble den norske organisasjonen Lærerinnenenes Misjonsforbund (LMF) stiftet. Impulsen kom fra Sverige og vandret videre over grensene til de andre nordiske landene. I løpet av få år fantes det tilsvarende organisasjoner også i Danmark og Finland. Med unntak av Finland var organisasjonene særartsorganisasjoner, det vil si bare for kvinner. Nå inkluderes også menn. Og ikke bare det, de var også profesjonsbaserte organisasjoner. Lærerinnene hadde utdanning og var en slagkraftig gruppe med stor innflytelse i kirke og samfunn. Flere av LMFs ledere var det som man i forskningsmessig sammenheng har betegnet som «misjonsfeminister». De var opptatt av kvinnesak og kvinners kår i eget land og ikke minst i land, der samarbeidende misjonsselskaper virket. Skole og utdanning var i så måte et virkemiddel. Forkynnelse av det kristne budskapet til omvendelse og tro, og til opplysning i form av kunnskap, var samtidig et redskap for «siviliseringen» av folkeslagene – og et bidrag til den utviklingen vi i dag kaller internasjonalisering eller globalisering.

I anledning 100-årsjubileet til norsk LMF ble det i 2002 utgitt et temanummer av NTM om denne organisasjonen. 115 år etter at norsk LMF ble stiftet og i anledning det fellesnordiske sommermøtet, presenterer redaksjonen ny forskning om disse særegne nordiske kvinneorganisasjonene. Slik sett utfyller og utvider dette nummeret det som allerede foreligger. Perspektivet denne gangen er det transnasjonale og nordiske. Videre settes det søkelys på finsk LMF, som skiller seg fra de tre skandinaviske ved fra første stund også å inkludere mannlige lærere, og som det ikke tidligere er skrevet noe forskningsbasert om. En stor takk til gjesteredaktørene førsteamanuensis Karina Hestad Skeie ved NLA Høgskolen og førsteamanuensis Seija Jalagin ved Universitetet i Oulu, Finland, for innsatsen i forbindelse med dette nummeret.